N°. 59. A°. 1831.

SURINAAMSCHE COURANT

Van Zondag den 24sten Julij.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

Antwerpen, 24 *Mei*. In den namiddag van den 20sten zijn twee Belgische koopvaarders, *le Commerce*, kapitein *Norman* en de *London-Packet*, kapitein *Roelofs*, onder Belgische vlag, uit onze haven gezeild, hebbende eerstgemelde zeebrieven van het Belgische gouvernement aan boord. Op de hoogte van Pijp-Tabak is eene sloep van het fregat, dat aldaar op de ree ligt, aan boord dier schepen gekomen; terstond daarop heeft men de koopvaarders de Belgische vlag zien strijken en de Hollandsche ophalen, onder welke zij hunne reis vervorderd hebben.

Wij hopen, dat er explicatie wegens deze zaak zal gevraagd worden, welke wij als eene hoon, onze vlag aangedaan, en als eene verhindering van de vrije vaart op de Schelde beschouwen.

P.S. Wij vernemen zoo op het oogenblik, dat het gerucht in Brussel loopt, dat de zaak van Luxemburg in der minne geschikt is, dat de citadel van Antwerpen binnen 14 dagen ontruimd zal zijn en dat er slechts nog eenige zwarigheden te regelen overblijven, die weldra uit den weg zullen genomen zijn.

's Gravenhage, 26 *Mei*. In de zitting van het Belgisch congres van den 23sten dezer, las de heer *Lebeau* een brief van den generaal *Belliard* voor, behelzende dat de door lord *Ponsonby* naar Londen overgebragte voorstellen zijn aangenomen en dat men schikkingen zal treffen om Luxemburg tegen eene schadeloosstelling aan Belgie af te staan. Ook heeft die minister verlangd, dat aan het Britsche gouvernement eene authentieke beschrijving of afteekening der Belgische vlag wierd gezonden, aangemerkt en bevelen gegeven waren om de onder Belgische vlag varende schepen in de Britsche havens toe te laten. (*Alg. Handelsblad.*)

Haarlem, 27 *Mei*. De zitting van het brusselsche congres van 24 Mei schijnt zeer onstuimig te zijn geweest. De heer *Pirson* heeft zich in tamelijk buitensporige bewoordingen beklaagd over de mogendheden. Het is hem duidelijk voorgekomen, dat men Luxemburg niet aan Belgie wil laten, dan tegen *f* 200,000 's jaars; behoudens pruissisch garnizoen in de vesting; — dat men Maastricht niet aan Belgie wil gunnen, dan onder voorwaarde, dat ook die vesting eene pruissische bezetting zal hebben. — en dat men Staats-Vlaanderen aan Holland wil laten. Hij heeft begrepen, dat Belgie zich uit het net, in 't welk hetzelve gewikkeld was, moest los scheuren, en des noods den oorlog voeren, om 't even, welke de gevolgen daarvan zouden mogen zijn; — dat het niet aan strijders zoude ontbreken, om dat de halve bevolking werkeloos was, en gaarne in Holland onderhoud zoude zoeken; — dat het ook niet aan vreemden zoude ontbreken, die deel zouden willen hebben aan den hollandschen buit, — en dergelijke buitensporigheden meer. Hij heeft zich hevig beklaagd over den franschen minister *Périer*, die de Belgen door zijn zoon laat dreigen, dat hij hen zal laten varen, en hij heeft niet geschroomd te zeggen, dat de Koning van Frankrijk niet alleen met zijne kroon, maar zelfs met zijn hoofd speelde.

Deze laatste uitdrukking, als doelende op koningsmoord, heeft den spreker een hevig verwijt op den hals gehaald. De republikeinen zijn hem te hulp gekomen, ten einde zijne goede inzigten te verdedigen, doch in de daad, om te zorgen, dat zijn voorstel uit dien hoofde niet mogt afgewezen worden. Daar zijn pogingen aangewend, om hetzelve te doen vervallen, doch deze zijn mislukt, inzonderheid, na dat de heer *Pirson* de zinsnede, waarbij de benoeming van een Koning, die de constitutie zoude bezweren, aan de mogendheden werd overgelaten, had doorgestreken.

— De reize van den regent naar Antwerpen moet gewisselijk strekken, om den geest van insurbordinatie onder de troepen te doen bedaren, en alzoo het hervatten der vijandelijkheden te beletten. Het schijnt wel zeker, dat de arbeid aan de werken tegen de citadel is gestaakt.

De vrijwilligers te Namen hebben *leve de republiek* geroepen. *Mellinet* schijnt zich te verdedigen tegen het vermoeden van daar in de hand te hebben gehad. Het blijkt nog niet, dat hij in vrijheid is gesteld.

Den 21sten heeft de associatie van Gend een zeer hevig manifest tegen vorst *Leopold* uitgevaardigd. Den 22sten schijnt echter de vergadering van dat ligchaam geen voortgang te hebben gehad. *Dandelin* en *van de Poele* hebben beiden, als militairen, hun ontslag als leden der associatie moeten nemen.

— Den 23sten moet de minister *Lebeau* depeches van lord *Ponsonby* hebben ontvangen. Men verhaalde in Brussel, dat vorst *Leopold* de kroon zoude aannemen, al werd hij slechts door eene niet zeer groote meerderheid benoemd; de fransch-gezinden voegden 'er echter bij, dat Belgie zich vóór alles aan de protocollen moest onderwerpen. (*Haarl. Courant.*)

DUITSCHLAND.

Berlijn, 21 *Mei*. H. M. de Koningin der Nederlanden is alhier ter stede aangekomen.

— De warschausche bladen van den 17 behelzen een berigt uit Zamosc van den 12den, waaruit schijnt te blijken, dat in het zuid-oostelijke gedeelte van Polen krijgsbewegingen hebben plaats gehad, waarbij het tot belangrijke gevechten gekomen is. In het bedoelde berigt wordt namelijk gemeld, dat de poolsche generaals *Chrzanowski* en *Romarino* tot in de nabijheid van Zamosc waren doorgedrongen, en dat de bevelhebber dier vesting, de generaal *Krysincki*, ter hunner versterking, een paar battaillons en 5 stukken geschut had afgezonden, vermits zij bij voortduring nog met de Russen slaags waren. In Zamosc waren, luidens het genoemde berigt, reeds 800 Russen, die bij deze gevechten waren gevangen gemaakt, binnen gebragt. — Het schijnt echter, dat de poging der genoemde generaals, om de vesting Zamosc te bereiken, kwalijk gelukt is, althans, dat zij bij die beweging deerlijk door de Russen gehavend zijn; men wilde ten minste in Warschau vernomen hebben, dat zij bij Oud-Zamosc in een gevecht waren gewikkeld geweest, waarvan de bijzonderheden, gelijk men zeide, nog niet bekend waren, doch waarin zij een zeer aanmerkelijk verlies hadden geleden. De generaal *Romarino* (een Franschman, in poolsche dienst) zoude bij die gelegenheid eenen arm hebben verloren.

— Volgens berigt uit Koningsbergen, van den 17den, had men aldaar per estafette uit Tilsit de tijding bekomen, dat de lithausche insurgenten, door de russische troepen van alle kanten gedrongen wordende, de pruissische grenzen naderden, en voornemens schenen te zijn, dezelve over te trekken, weshalve de eerste ban der landweer onverwijld opgeroepen was geworden, om terstond naar de grenzen te marcheeren.

Frankfort, 21 *Mei*. Het oostenrijksch regerings-blad neemt de door sommige fransche dagbladen uitgestrooide berigten nopens pogingen, welke onder den invloed en de leiding van Oostenrijk in Piemont zouden zijn aangewend, om de opvolging van den prins *van Carignan* op den troon van Sardinie te verhinderen, te baat, om zich op nieuw ten hevigste te beklagen over de woelzieke partij in Frankrijk, welke geene middelen onbeproefd laat om mistrouwen, onrust en, zoo mogelijk, oorlog te verwekken, ten einde langs dien weg, met omverwerping van alle maatschappelijke orde, geluk en welvaart, hare heerschzuchtige en dolzinnige oogmerken te bereiken. Het genoemde blad meent echter, dat de bedriegelijke schijn, waaronder die partij zich zoo lang heeft voorgedaan, gelukkiglijk allengs verdwijnt, en dat het gezond verstand van het meerendeel der volken, even zeer tegen derzelver leugens als tegen derzelver leeringen gewapend, eindelijk zijne regten zal weten te handhaven.

Den 24 Mei. Volgens berigt uit Schaffhausen, van den 18den, was de gemeenschap der stad met hare omstreken destijds weder geopend, doch bleven de inwoners die zich tot eene geregelde stedelijke wacht gevormd hadden, steeds onder de wapenen. Reeds den 17den waren afgevaardigden van de hooge bonds-regering in de stad aangekomen, om, in gevalle zulks noodig mogt zijn, hulp en bijstand aan dezelve te verleenen. Verscheidene der door de patrouilles gevangen genomene opstandelingen, waren naar hunne woningen terug gezonden.

Hamburg, 24 *Mei* De stoompaket heeft berigten uit Petersburg aangebragt tot den 18den. Dezelve behelzen officiele tijdingen van het tooneel des oorlogs tot den 6den, in substantie inhoudende, dat de maarschalk *Diebitsch* de poolsche opstandelingen meermalen eenen hoofdslag had aangeboden, doch dat zij denzelven tot dien tijd toe hadden ontweken.

In bijzondere brieven uit Berlijn komt voor, dat de togt van den maarschalk *Diebitsch* naar dat gedeelte van Polen was, welk ten noorden van de Narew gelegen is, te weeg is gebragt door de behoefte, om zich in de nabijheid te bevinden van de aanzienlijke magazijnen, welke in Pruissen voor de russische armee waren aangelegd, en waartoe de generaal *v. Kanitz* aanzienlijke hoeveelheden granen in Dantzig had aangekocht.

De jongste berigten van het tooneel des oorlogs, van de poolsche zijde medegedeeld, zijn vervat in de bladen van Warschau tot den 19den. In dezelve wordt verzekerd, dat de Polen de Russen naar de Narew zijn gevolgd; — den 16den de voorhoede der garde te Dlugiesoldo (tusschen den Bug en de Narew) hebben geslagen, en dat de generaal *Skrynecki* den 18den zijn hoofdkwartier in Ostrolenka had gevestigd; een en ander vereischt echter nog nadere toelichting. Aan den anderen kant wordt in die berigten bij herhaling gemeld, dat de generaal *Chrzanowski* in de daad tot Zamosc is doorgedrongen, en sterk genoeg is, om den generaal *Rüdiger* (die den 9den Berestecko moet hebben verlaten, om den Bug weder over te trekken) het hoofd te bieden.

De berigten uit Warschau melden, dat de *cholera* aanmerkelijk afneemt. (*Haarl. Courant.*)

EDICTALE CITATIE.

De Exploicteur bij den Hove van *Civile en Criminele Justitie der Kolonie Suriname*, dagvaard bij dezen, alle bekende en onbekende Crediteuren van de navolgende personen, als:

Van BENJAMIN HAUKES, wegens het provenue van op den 12 November 1830, bij Executie verkocht Huis en Erf, aan de Voorstad *Zeelandia* of *Comblé*, La. A. No. 124.

Van den Boedel nu wijlen de Weduwe Ik. de MOZES FERNANDES, geboren de CAMPOS, wegens het provenue van op den 10 December 1830, bij Executie verkocht Huis en Erf, verdeeld in twee Ka-

mers, aan de *Graven Straat*, La. C. No. 30.

Van den Boedel JACOB DE ABRAHAM BUENO DE MESQUITA, wegens het provenue van op den 4 Februarij 1831, bij Executie verkocht Huis en Erf, aan de *Heilige Weg*, bekend onder La. C. No. 5.

Van ROSA GOMPERTS, Weduwe JACOB SANCHES, wegens het provenue van op den 4 Februarij 1831, bij Executie verkocht Huis en Erf, op den hoek van de *Heeren- en Klipsteenen Straten*, La. C. No. 51.

En zulks om te compareren ofte gemagtigden te zenden, ter *præ et concurrentie* rolle van den Hove van *Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, welke gehouden zal worden op den 19 Augustus 1831, en aldaar te zien dienen van relaas en bijlagen, voorts hunne sustenuen van *præ et concurrentie* op te geven, en met den impetrant voort te procederen, als naar stijle.

En op dat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd aan *Paramaribo*, den 22sten Julij 1831.

De Exploicteur,
M. L. BRAAM.

ADVERTISSEMENTEN.

AANBESTEDING.

De Administrateuren der Troepen binnen deze Kolonie, zullen onder approbatie van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur Generaal, aan den minst inschrijvenden aanbesteden, de leverantie van:

428 Paar Militaire SCHOENEN.

De inschrijvings-billetten, benevens de monsters, zullen tot Dingsdag den 26sten dezer, ten huize van den ondergeteekende, binnen het Fortres *Zeelandia*, worden ingewacht.

Paramaribo den 22 *Julij* 1831.

C. F. VAN CASTEREN,
1ste Luitent. Kwartierm.

NB. Het getal paren Schoenen bij vorige annonce vermeld, moet zijn 428.

TRANSPORTEN.

Den 5den Julij 1831. De Wed. CASPER HARMS, aan MARIANA PISENSKIJ, geboren JUDEA, van het Huis en Erf, aan de *Zwartenhovenbrug Straat*, La. D. No. 486.

Den 11den. Ds. NASSIJ, aan JOHA. PETRONELLA WIJS, voor hare Kinderen, van de helfte van het Erf en daarop staande Gebouwen, aan de Voorstad *Zeelandia*, aan de *Groote Rijweg*, onder Wijk La. A. No. 4.

Den 12den. De Wed. MUNNICKHUIJZEN, aan A. HARRIS, van het Huis en en Erf, aan de *Klipsteenen Straat*, La. C. No. 15.

Den 18den. JAN SCHOBBE, aan P. VAN LEEUWEN, van het Huis en Erf, aan de *Noorder- of Korte Kerk Straat*, La. B. No. 175.

Idem. VENDUMEESTER, aan JOSEPH EMANUELS, van een Huis en Erf, aan de *Wagenweg Straat*, La. D. No. 79.

Idem. JOSEPH EMANUELS, aan J. M. KLEIN, van een Huis en Erf, met deszelfs Zijgebouwen, aan de *Wagenweg Straat*, La. D. No. 79.

Idem. J. B. WURB, aan SN. JOHS. van JUDA, ROZA van JUDA, ESTHER van JUDA, SOPHIETJE van JUDA, en WEESMEESTEREN dezer Kolonie, voor de minderjarige JANIE van JUDA, van een Huis en Erf, aan de Voorstad *Zeelandia*, aan de *Combé Rijweg*, La. A. No. 10.

Den 20sten. EXPLOICTEUR bij het Hof van *Civile en Criminele Justitie*, aan M. J. POLAK, van het Huis en Erf, aan de *Keizer Straat*, La. A. No. 38.

Idem. M. J. POLAK, aan B. GUILMIN, van het Erf, aan de *Keizer Straat*, La. A. No. 38.

HIJPOTHEEK.

Den 19den. ALEX. ELEAZER SALOMONS, Eerste Hijpotheek, ten behoeven P. VAN ESCH qq, Mr. A. VAN ESCH, op de Plantagie *Schaapstede*, en daaraan behoorende Slaven, enz., gelegen aan de rivier *Beneden Commewijne*.

Paramaribo den 23 *Julij* 1831.

WENTHOLT,
Secretaris.

Door den Vendumeester M. A. KEIJSER, zal over *zes* weken, dag en datum nader te bepalen, op Vendu worden verkocht, het *HUIS* en *ERF*, gesitueerd aan de *Graven Straat*, bekend onder Wijk D. No. 29.

De bewijzen van eigendom, benevens de koop-conditiën, zullen in tijds ten huize van den Vendumeester ter visie liggen.

Inmiddels is hetzelve *HUIS* en *ERF*, uit de hand te koop.

Paramaribo den 22 *Julij* 1831.

J. D. FABER.

GEBROEDERS REELFS

Hebben ontvangen per Kapt. A. HANSEN, en bieden te koop aan:

Boter, Zm. en Komm. Kaas, Ham, Zuur en Bloemkool, Jenever en Brandewijn, Rodewijn in oxhoofden en in kisten, wit en bruin Bier in oxhoofden, Azijn in dameijan's, Seltzerwater en Rhijnwijn bij het douzijn, Likeur in soorten, Joosjes - Hijsan - en Congo Thee, Broodsuiker, Sla - Olie, Fermicellie, Sago, Augurkjes, Specerijen, Mosterd, Tabak, Pijpen, Snuif en Sigaren, Patent en Raap Olie, witte - blaauwe - en blaauwrande Borden, Thee Serviezen, Porselein en Glaswerk. IJzeren Potten, Koeke Pannen, Strijk-IJzers, Knippen &c., Grendels, X en duim Hengsels, Timmer-gereedschappen, Tafelmessen en Vorken, Trangeer dito, Indiaansche Messen, Eng. Vischhoeken, Kraanzagen, Vijlen &c.; — fijn en huismans Linnen, zwart en blaauw Laken, Heeren en Dames Hoeden, Cambrickx en Calico's, Satinet, Dril en Jeans, Vriesch Bont, zwart Grijn, Merinos en Bombazette, Linnen Katoen, Koussen en Sokken, blaauw Salempoeris, paardehaire en stoffe Petten, fijne Piké, Toilinet, Handschoenen, gestikte Dekens, Papier, Lak en Ouwelen, en diverse andere goederen.

Paramaribo den 24 *Julij* 1831.

Op Maandag avond den 25sten Julij e. k., ten 7 uren, *Ballotage* in de *SURINAAMSCHE SOCIETEIT*.

A. G. VAN EIKENHORST, heeft bij behoorlijke acte, tot hare *generale gemagtigde* aangesteld, de WelEd. Heer D. G. NEIJ.

Kapitein R. TJEBBES, voerende het snelzeilend gekoperd Fregat-Schip *de Jonge Lodewijk Antonie*, zal den 15den der maand Augustus e. k., deszelfs Brievenzak sluiten, en de terug reize naar *Amsterdam* aannemen.

Verzoekt de respective inladers, hunne producten vroegtijdig te willen laten aan Boord bezorgen.

Paramaribo den 21 *Julij* 1831.

Kapt. P. J. KERKHOVEN, voerende het Schip *Joannes Arnoldus*, zal den 14 Augustus e. k., zijne Brievenzak sluiten.

Mengelwerk.

OVERGENOMENE DENKBEELDEN, ANECDOTEN EN UITTREKSELS.

Het paard bij zijn dood, houdt niet op, ons van nut te zijn, want, ofschoon algemeen het haar op velerlei wijze wordt gebruikt, het vel tot leder bereidt, de tanden en andere beenderen tot snuistereijen worden bewerkt; — zoo is het echter te *Conham* bij *Bristol*, aan den oever van de *Avon*, dat men een fabriek, van eene aanzienlijke uitgestrektheid, opgerigt heeft, in welk, alles verarbeid en benuttigd wordt, wat de doode paarden opleveren. Het *vleesch* wordt in *Walschot* verandert, en dan tot *kaarsen* gebezigt, het *bloed* dient tot *Berlijnsch blaauw*, het *vel* tot *leder*, *ingewanden* en *peezen* leveren *lijm* op, *vet* en *merg* worden tot *Zeep* gekookt, de *groote beenderen* bearbeid men tot *messen - hechten*, de *overige* benevens de *hoeven* geven *beenzwartsel* en *salmiak*; — alles met een woord, wordt hier fabrickmatig benuttigd.

(*Uilkens, de volmaaktheden van den Schepper.*)

De heer *Flourens* ontneemt aan de dieren, zonder hun leven in gevaar te brengen, 't zij het grootste gedeelte der hersens, 't zij al de hersens, en in reden van de ontnomene gedeeltens, zijn de dieren verstoken, van geheugen en wil, en van het vermogen van zich te bewegen van de eene plaats naar de andere, of bevinden zich buiten staat, hunne daden onderling te verbinden, — verstoken van het vermogen, om zich in evenwigt te houden, vertoonen zij alle verschijnselen van dronke menschen. (*Constitutionel Febr.* 1823.)

De wilden en bewoners van Amerika, houden het er voor, dat de Mamut of Mammout nog levend voorhanden zij, en verwonderen er zich over, dat men, in Europa, zoo veel werk van dit schepsel maakt, en het sedert lang voor uitgestorven houdt, daar het bij hen nog levend bestaat, men wil er gantsche kudden van op de Rokney Mountains gezien hebben. . . . . .

De indianen van dit land beweren, een dezer dieren, welker geslacht, men sedert den zondvloed, vernietigd gelooft, levend gezien te hebben, — het zoude eenige overeenkomst hebben, met een zwijn, deszelfs huid was donker bruin, het had kleine oogen, afhangende ooren, gespleten klaauwen, zij zagen het nooit liggen, maar steeds tegen bomen leunen, het at teder hout, geen vleesch.

(*Ballensted, magazijn der vóórwereld.*)

Burchell (in het bulletin des sciences juin 1817) zegt, dat hij omstreeks de 26 graden breedte in Zuid-Africa, een soort van neushoren-dier vond, hetwelk de bekende soorten van dit dier verre te boven gaat, en welligt het fossile neushoren-dier is, over welkers groote wij verbaasd staan, — daar wij er tien van ombragten, (zegt de ontdekker) zoo ontbrak het mij niet aan gelegenheid, om de kenteekenen waar te nemen, die hoofdzakelijk in den muil bestaan, welke veel dikker en breeder is, dan het andere africaansche neushoren-dier, ik heb dit nieuw geslacht *Rhinoceros Simus* het *Stomp-neuzige Horendier* genoemd.

De negers en Hottentotten verhaalden mij, dat het niets als gras of kruiden at, daar het andere, daarentegen, van boomtakken en kreupelhout leeft, iets, dat mede, door de afwijkende figuur van den muil, bevestigd schijnt te worden.

De kop was zoo ontzettend zwaar, dat vier personen niet in staat waren, dien op te tillen, en dat er acht werden vereischt, om denzelven op den wagen te beuren. (*Ballensted — aldaar*)

Aangaande den sedert kort bekenden beersoortigen luiaard, (*Bradijpus Ursinus*, *Blumenbach*, *Prochitus Ursinus* Oken.)

De *Bradijpus Ursinus*, heeft de groote van den gewonen landbeer, bijna hetzelve hair als dezen, en schier hetzelve potsige lompe voorkomen; op den rug bevinden zich twee kleine bulten; — hij was zeer tam, en betoonde zijne vreugde, zeer duidelijk, aan zijne oppassers, op wier sein, hij ook den muil opende, zich omwentelde en op de achterpoten ging staan, — zijn voedsel bestond voornamentlijk, in brood, aan ooft nogthans, geele wortelen en wat dies meer zij, scheen hij de voorkeur te geven, — aan elke voet, had hij vijf lange achter klaauwen, zijn vaderland is Bengalen, en het is wel te vermoeden, dat hij daar, in een staat van wildheid, eene nog veel aanmerkelijker grootte bereikt. (*Ballensted — aldaar.*)

(Zie de afbeelding in *Bewicks Quadrupeds.*)

Men heeft opgemerkt, dat de roodste koralen, witachtig en poreus worden, na gedragen te zijn, op bals en zeer warme plaatsen: — het wordt volgens *de Vireij* veroorzaakt, door de uitwaseming der vrouwen, dat een melkzuur bevat — om dit te voorkomen, zoude men de koralen in heeten olie, moeten laten staan trekken.

(*Nieuwe kunst en letterbode* 1822.)

Te PARAMARIBO bij J. J. ENGELBRECHT.